

**ІНСТИТУТ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ”**

кафедра кораблеводіння та штурманського озброєння

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОРСЬКА ПІДГОТОВКА»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону;
Спеціальність	254 Забезпечення військ (сил); 255 Озброєння та військова техніка
Спеціалізація	Корабельна зброя та засоби навігації Берегове ракетно-артилерійське озброєння Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі Корабельні енергетичні установки Морально-психологічне забезпечення у підрозділах, на кораблях (військово-Морських Сил) Корабельне радіотехнічне озброєння та засоби зв'язку

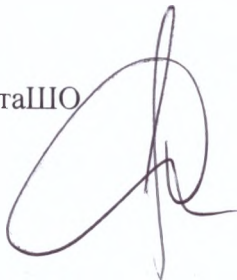
Силабус з дисципліни «Морська підготовка» розроблено відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Морська підготовка»

Розробник(и): : капітан 2 рангу Кубіцький Р.О., старший викладач кафедри КВ та ШО.

Силабус схвалено на засіданні кафедри «Кораблеводіння та штурманського озброєння» Інституту ВМС Національного університету «Одеська морська академія»

Протокол від 25 08 2022 р. № 3

Старший викладач кафедри КВтаШО
капітан 2 рангу

Р. Кубіцький

1. ВІДОМОСТІ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Кубицький Руслан Олександрович , старший викладач кафедри «Кораблеводіння та штурманського озброєння»
Профайл викладача	
E-mail:	kybickij@ukr.net
Сторінка курсу	
Консультації	Очні консультації: вівторок 10.00 – 12.00 аудиторія 408

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна мета вивчення курсу - є сформувати навички та вміння, які необхідні майбутнім офіцерам військово-морських сил України з організації навігаційної безпеки плавання плавзасобів та в управлінні маломірним судном (шлюпкою) на веслах та під вітрилами а також з оцінки завдань первинної штурманської підготовки.

Мова навчання – українська.

Статус дисципліни – обов’язкова

Мета: викладання навчальної дисципліни «Морська практика» є формування вмінь та знань, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою, за сукупністю і рівнями їх сформованості, необхідними для вирішення професійних завдань.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Фахові компетентності спеціальності

K04	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків
K14	Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу
K21	Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов’язки за посадою призначення в ході повсякденної діяльності та бойового застосування підрозділу

Військово-професійні компетентності

ВПК2	Здатність забезпечувати підтримання корабля (судна) в морехідному стані та боротися за його живучість в різних умовах обстановки
ВПК5	Здатність управляти маневрами надводного корабля (судна) в різних умовах обстановки

Програмні результати навчання:

ПР04	Демонструвати творче та гнучке мислення, здатність до самооцінки, наполегливість, активність, комунікабельність, стресостійкість, навички самоконтролю, особисту мотивацію на військову службу
ПР14	Застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу забезпечення
ПР21	Працювати автономно та в команді (мати навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки за посадою призначення в ході повсякденної діяльності і бойового застосування підрозділу
РНВП2	Виконувати встановлені заходи боротьби за живучість надводного корабля, озброєння та технічних засобів (під час боротьби з корабельними пожежами та затопленнями), виконувати розрахунки із забезпечення остійності корабля
РНВП5	Вміти здійснювати оцінку обстановки на морі, проводити розрахунки з організації всіх видів оборони корабля на переході морем та при стоянці в пунктах базування та на незахищеному рейді, приймати рішення на забезпечення безпеки стоянки та плавання корабля в різних умовах, безпечно і ефективно управляти маневрами корабля в т.ч. при застосуванні зброї

Кількість кредитів ЄКТС 5**Форма підсумкового контролю іспит****Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною.**

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми (*визначаються та формулюються результати навчання*) курсанти повинні:

знати :

улаштування верхньої палуби, настройки, рангоуту та такелажу корабля та підводного човна;

порядок обслуговування корпусу корабля та організацію виконання корабельних і ремонтних (докових) робіт;

корабельні плавзасоби та засоби рятування та правила користування ними;

основні сигнали згідно МППЗС-72 та сигнали рейдової служби;

правила проведення буксирувальних робіт та поповнення запасів корабля в морі;

улаштування ЯЛ-6 та його морехідні якості;

правила виконання маневрів при плаванні на ЯЛ-6 під вітрилами;

правила зв'язку корабля з берегом (перевезення особового складу та вантажу);

організацію підйому людини, яка випала за борт корабля та рятування людей які зазнали лиха в морі;

правила використання індивідуальних рятувальних засобів;

навігаційно-гідрографічну характеристику району плавання;

вміти :

застосовувати отримані знання під час морської практики та стажування.

проводити такелажні роботи , роботи з підйомними засобами, фарбувальні роботи;

управляти корабельною шлюпкою;

використовувати рятувальні засоби;

розбирати сигнали рейдової служби;

виконувати вимоги Міжнародних правил попередження зіткнення суден на морі;

виконувати першочергові дії по боротьбі за живучість маломірних плавзасобів.

3. Загальна мета та запланований результат навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Морська практика» є формування вмінь та знань, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою, за сукупністю і рівнями їх сформованості, необхідними для вирішення професійних завдань.

Запланований результат навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми (*визначаються та формулюються результати навчання*) курсанти повинні:

знати :

улаштування верхньої палуби, настройки, рангоуту та такелажу корабля та підводного човна;

порядок обслуговування корпусу корабля та організацію виконання корабельних і ремонтних (докових) робіт;

корабельні плавзасоби та засоби рятування та правила користування ними;

основні сигнали згідно МППЗС-72 та сигнали рейдової служби;

правила проведення буксирувальних робіт та поповнення запасів корабля в морі;

улаштування ЯЛ-6 та його морехідні якості;

правила виконання маневрів при плаванні на ЯЛ-6 під вітрилами;

правила зв'язку корабля з берегом (перевезення особового складу та вантажу);

організацію підйому людини, яка випала за борт корабля та рятування людей які зазнали лиха в морі;

правила використання індивідуальних рятувальних засобів;

навігаційно-гідрографічну характеристику району плавання;

вміти :

застосовувати отримані знання під час морської практики та стажування.

проводити такелажні роботи , роботи з підйомними засобами, фарбувальні роботи;

управляти корабельною шлюпкою;

використовувати рятувальні засоби;

розбирати сигнали рейдової служби;

виконувати вимоги Міжнародних правил попередження зіткнення суден на морі;

виконувати першочергові дії по боротьбі за живучість маломірних плавзасобів.

4. Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		гз, сз	пз, лз	інд	с.р.	л		гз, сз	пз, лз	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
(Верхня палуба, надбудови, рангоут та такелаж надводного корабля та підводного човна)												
Тема 1.	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 2.	12	2	-	2	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 3.	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-

Тема 4.	12	2	-	4	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 5.	20	2	-	6	-	12	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 1	64	10	-	16		38						
Модуль 2. (Докові роботи)												
Тема 6.	30	2	-	10		18						
Разом за змістовним модулем 2	30	2	-	10		18						
Модуль 3. (Шлюпка. Устрій та керування. Основи безпечного плавання.)												
Тема 7.	56	2	-	34	-	20	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 3	56	2	-	34	-	20	-	-	-	-	-	-
Усього годин	150	14	-	60	-	76	-	-	-	-	-	-

5. АНОТАЦІЇ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни. Основи організації суднобудування.	2
2	Тема 2. Будова корабля.	2
3	Тема 3. Корабельні троси.	2
4	Тема 4. Предмети такелажного обладнання корабля. Корабельне вантажопідйомне обладнання.	2
5	Тема 5. Якірне, швартове та буксирне обладнання корабля.	2
6	Тема 6. Докові роботи	2
7	Тема 7. Корабельні рятувальні засоби. Облаштування, спорядження, морехідні якості ЯЛ -6.	2
	Разом	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Корабельні правила.	2
2	Тема 2. Рангоут та такелаж корабля.	2
3	Тема 3. Роботи з тросами.	2
4	Тема 4. Інструменти та приладдя для виконання такелажних робіт.	2
5	Тема 4. Морські вузли.	2
6	Тема 4. Організація завантажувальних робіт та міри безпеки.	2
7	Тема 5. Догляд за якірним обладнанням та міри безпеки при роботі з ним.	2
8	Тема 5. Робота зі швартовим обладнанням та міри безпеки.	2
9	Тема 5. Робота з буксирним обладнанням та міри безпеки.	2

10	Тема 6. Огляд корпусу корабля	2
11	Тема 6. Фарбувальні роботи на кораблі.	2
12	Тема 6.Корозія та боротьба з нею	2
13	Тема 6. Отримання та зберігання лакофарбових матеріалів.	2
14	Тема 6. Міри безпеки при проведенні фарбувальних робіт.	2
15	Тема 7. Обладнання рейдів та гаваней (пунктів базування та портів)	2
16	Тема 7. Правила рейдової служби п.Одеса	2
17	Тема 7. Сигнали рейдової служби	2
18	Тема 7. Відпрацювання техніки греблі.	6
19	Тема 7. Використання шлюпок в окремих випадках.	8
20	Тема 7. Керування шлюпкою під вітрилами.	6
21	Тема 7. Правила плавання та використання корабельних шлюпок.	2
22	Тема 7. Обслуговування шлюпок.	4
	Разом	60

7. САМОСТІЙНА РОБОТИ

Самостійна робота призначена для поглиблення, розширення і закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях. Вона допомагає набути навички самостійної роботи з довідковою, навчальною і науковою літературою, державними і галузевими стандартами; підвищити якість самостійної проробки студентами навчальної інформації шляхом її конкретизації і цілеспрямованню.

Види самостійної роботи:

1. Робота по опрацюванню лекційного курсу.
2. Робота по вивченню окремих розділів курсу, не висловлюваних при читанні лекцій (що задаються викладачем).
3. Підготовка до практичних занять;
5. Виконання індивідуальних завдань (рефератів).

Перелік тем, винесених на самостійне вивчення:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Суднобудівні підприємства.	2
2	Тема 1. Спускові пристрої судна на воду.	2
3	Тема 2. Розміщення основних постів управління корабля.	2
4	Тема 2. Забортний устрій корабля.	2
5	Тема 2. Устрій легкого корпусу підводного човна.	2
6	Тема 2. Рангоут корабля.	1
7	Тема 2. Такелаж корабля.	1
8	Тема 3. Умовні позначення тросів.	2
9	Тема 3. Забезпечення безпеки при роботі з тросами.	2
10	Тема 4. В'язка вузлів.	6
11	Тема 4. Гордені, талі.	2
12	Тема 4. Вантажні балки, стріли та крани.	2
13	Тема 5. Комплектація якірного ланцюга.	2
14	Тема 5. Маркування якірного ланцюга.	2
15	Тема 5. Стаціонарні стопори якірних ланцюгів.	2
16	Тема 5. Швартови корабля.	2
17	Тема 5. Обладнання для прийому-передачі вантажу на ходу корабля в	2

	морі.	
18	Тема 5. Міри безпеки при прийомі – передачі вантажу.	2
19	Тема 6. Огляд корпусу корабля.	4
20	Тема 6. Корозія та боротьба з нею.	4
21	Тема 6. Характеристика основних лакофарбних матеріалів, прийнятих для фарбування корабля.	2
22	Тема 6. Фарбувальні матеріали, які застосовуються на кораблях.	2
23	Тема 6. Періодичність фарбування основних поверхонь корабля.	2
24	Тема 6. Особливості очистки підводної частини корабля та цистерн.	4
25	Тема 7. Корабельні плавзасоби.	2
26	Тема 7. Розміщення та похідне кріплення плавзасобів.	2
27	Тема 7. Організація використання та утримання плавзасобів.	2
28	Тема 7. Вимоги ПРС щодо використання корабельних плавзасобів на внутрішньому та зовнішньому рейді. Класифікація рятувальних засобів.	8
29	Тема 7. Класифікація рятувальних засобів.	4
30	Тема 7. Засоби надання допомоги випавшому за борт та позначення місця падіння людини на ходу корабля.	2
	Разом	76

8. Індивідуальні завдання

Робочою програмою навчальної дисципліни не передбачено індивідуальні завдання.

9. ПОЛІТИКА КУРСУ І ЦІННОСТІ

Освоєння дисципліни “**Морська підготовка**” передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять, а також самостійну роботу курсанта.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Зміст самостійної роботи визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача, які передбачають можливість проведення самоконтролю. Самостійна робота може виконуватися в бібліотеках, аудиторіях Університету, а також за місцем проживання студента. У випадку виникнення запитань за темами, винесеними на самостійне вивчення, студент може отримати необхідну консультацію викладача (за розкладом).

Частина матеріалу навчальної дисципліни, передбачена навчальним планом для самостійного засвоєння, виноситься на іспит разом з навчальним матеріалом, які опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

У разі пропуску занять з поважної причини (підтвердженої відповідними довідками), курсант самостійно вивчає пропущений матеріал.

Після вивчення навчальної дисципліни проводиться залік.

Знання та вміння курсанта оцінюються за шкалою, визначеною Університетом.

Курсантам, які одержали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. При цьому повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється завідувачем кафедри.

Курсанти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

10. ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА

Основними вимогами викладача навчальної дисципліни «Морська підготовка» до курсанту є:

- обов'язкове відвідування лекційних та або семінарських занять за розкладом;
- активність під час практичних занять;
- конструктивне підтримувати зворотний зв'язок на всіх заняттях;
- взаємодія викладач-курсант базується на засадах взаємоповаги, такту та коректної поведінки;
- письмові роботи слід здавати в установлені строки; за несвоєчасну здачу робіт оцінка знижується;
- студенти, які не виконали заплановані завдання, до екзамену не допускаються.

Неприпустимо:

- пропуски з неповажних причин;
- користування телефонами під час занять;
- списування при здачі екзамену;
- проходження процедур контролю замість себе іншими особами; виконання навчальної роботи для інших осіб; здача навчальних завдань, підготовлених іншими особами;
- використання робіт (рефератів, курсових, контрольних, і ін. робіт) виконаних іншими особами в якості результатів своєї праці;
- відвідування занять в одязі, що не відповідає вимогам навчального закладу;
- порушувати тишу в приміщеннях загального доступу, призначених для навчальної та наукової діяльності.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Курсанти опановують зміст навчальної дисципліни у наступних видах навчальної роботи: опрацювання лекційних матеріалів; підготовка до практичних занять; надання відповідей на тести по темах курсу; розв'язання завдань на практичних заняттях.

Поточне оцінювання студентів здійснюється у вигляді демонстрації їх результатів навчання та оцінювання: усної відповіді на питання лекційного курсу або тестування знань з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу; розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків тощо; виступу на практичних заняттях.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни з урахуванням результатів поточного контролю. Форма підсумкового контролю: *іспит*.

12. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Таблиця розподілу оцінок по результатам навчання за різними шкалами

Шкала оцінювання ВНЗ	Національна оцінка	Критерії оцінювання
А	відмінно	Студент проявляє особливі здатності, уміє самостійно добувати знання, без допомоги викладача знаходить і обробляє необхідну інформацію, уміє використовувати набуті знання й уміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні дарування й похилості

B	добре	Курсант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно вирішує справи й завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначно
C		Курсант уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є істотні, підбирати аргументи для підтвердження думок
D	задовільно	Курсант відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість істотних
E		Курсант володіє навчальним матеріалом на рівні вище початкового, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	не задовільно	Курсант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням	Курсант володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

13. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Організація суднобудування. Загальні відомості про суда (кораблі). Класифікація суден за загальними основними ознаками.
2. Будова надводного корабля та підводного човна, швартовні, буксирні, якірні пристрої та робота з ними.
3. Підйомні засоби корабля та робота з ними.
4. Рятувальні засоби корабля.
5. Доковання корабля.
6. Самохідна шлюпка (катер) та керування нею.
7. Обладнання рейдів та гаваней (пунктів базування та портів).

14. Методичне забезпечення

1. Наочно-ілюстративний матеріал (карти, слайди, таблиці, ілюстрації).

15. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Положення про корабельну службу у ВМС ЗС України.–Севастополь: СВМІ, 2003.
2. Морская практика. - М.: Воениздат, 1977.
Справочник по морской практике. - М.: Воениздат, 1969
3. Морское дело. – Л. Гидрометеоздат, 1978.
4. Справочник сигнальщика М.: Воениздат, 1983.

5. Справочник по управлению кораблем. –М.: Воениздат, 1974.

Допоміжна

1. Правила штурманської служби № 27 (ПШС-27). Умовні позначки, застосовувані в кораблеводінні. Л.: Гунио МО СРСР, 1982 – 75 с.
2. Правила коректури, комплектування і збереження карт і посібників для плавання на судах цивільних відомств. Гунио МО СРСР. № 9038.
3. Умовні знаки морських карт і порт внутрішніх водних шляхів Л: Гунио МО СРСР, 1985 – 64 р.
4. Система навігаційного устаткування плавучими предостерегательними знаками (Система МАМС. Регіон А.) Л: Гунио МО СРСР.